

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben: Félévre 6.— kor., negyedévre 3.— kor.
Vidéken: Félévre 9.— kor., negyedévre 4.50 kor.

Felolós szerkesztő:

MÓRICZ PAL.

SZERKESZTŐSEG ÉS KIADÓHIVATAL:
Dégenfeld-ter 2. szám. — Telefon 412. szám.
Egyes szám ára 4 filler.

A kiállítások jelentősége.

Iparunk, gazdaságunk fejlődését, haladását iparosaink, gazdáink az időnként rendezni szokott ipari és mezőgazdasági kiállításokon szokták bemutatni. Ezek a kiállításokon sokszor olyan produktumot találunk, hogy minden hízélgés, minden fajszeretettel nélkül meg kell hajolnunk a magyar iparos ügyessége és a magyar gazda bölcsessége előtt, mely az ipar és a gazdaság terén oly kiváló termékeket hoz létre.

A kiállítások tehát az iparban, a gazdaságban való haladás, a fokozatos fejlődés mutatói. Azonban nem ebben áll a jelentőségök, hanem abban, hogy a kiállító iparosok és gazdák példát statuálnak gyengébb társaiknak, akik alacsonyabb színvonalon állanak, a kiállítás mértékénél megfelelő termékeket készíteni, alkotni, produkálni nem képesek.

A gyengébbek ámulattal szemlélnek a gyönyörű kiállított dolgokat, mohón szívják magukba a kiállítás látottakat, okulást merítenek a több tanulságokkal megrakottan hazatérve egy új erő által felvillanyozva

minden munkájában arra törekednek, hogy az eddiginél izléseesebb, jobb, kitünőbb munkát állítsanak elő, hogy ott ne maradjanak azon a szegényes alacsony fokon, amelyet ügyesebb társaik messze túlhaladtak.

Ebből a szempontból tehát nem lehet eléggé dicsérni a kiállítások fontosságát, mert felköltik az emberben eredetileg is benne levő haladás utáni vágyat, haladás pedig egyik tényezője a kulturának, amely a boldogulás felé vezet.

A kiállítások jelentőségének vázolásánál örömmel vesszük tudomásul a Szabolcsvármegyei gazdasági egyesület vállalkozását, amely fenállásának 50 éves évfordulója emlékére egy mezőgazdasági és ipari kiállítás rendezését határozta el. Az egyesület a következő felhívást bocsátott ki:

Szabolcsvármegye gazdasági egyesülete 50 éves fennállásának emlékeztetőre 1910. év szeptember havában jubiliris mezőgazdasági és ipari kiállítást rendez.

Hazánk mezőgazdaságának hivatott képviselői kötelességüknek kell, hogy tartásuk e nehéz és fáradságos munkákban támogatni, mert hiszen kölcsönös buzdítással és támogatással érhetjük el azon célt, mely a

modern és jövedelmezőbb mezőgazdasági kultúra elsajátítására vezet.

Mezőgazdasági kulturánk összehasonlítva a kontinens legtöbb államával, bizony sajnálattal konstatáljuk, hogy még nagyon is lenézett sőt hátramaradt nemzet vagyunk e téren, jóllehet a legu óbbi időkben egyik-másik ágában kedvezőbb színben kezdünk feltűnni.

E kétségtelen körülmények köteleznek arra, hogy tevékenységünk minden mozzanatát úgy magunk közt, mint a külvilág előtt bemutassuk.

A szabolcsvármegyei gazdasági egyesület által rendezendő mezőgazdasági és ipari kiállítás részben országos is, amennyiben a gépgyártás és baromfitenyésztés országos jelleggel bír.

Továbbá résztvevőnek mindazon Szabolcsvármegye területén kívül lakó gyárosok és kisiparosok, akik olyan árukat termelnek, aminek Szabolcsvármegye területén nem termeltetnek.

A kiállításon való részvétel bejelentési határideje 1910. év január hó 31., mely véghatárnapig a résztvevők tartoznak bejelentési ivateket pontosan a kiállítandó tárgyak s különösen az igénybe veendő terület megnevezésével kitölteni s azt a kiállítási iroda címére megküldeni.

Minden — a kiállításra vonatkozó — felvilágosítással készséggel szolgál, valamint

„TALÁLKOZZUNK“

a minden tekintetben kielégítő, villanyvilágítással ellátott modern „NEMZETI KAVÉHAZ“-ban, a Petőfi-téren I. hol minden este Veres Tóni ki ünő zenekara játszik.

Gilberte.

Irta: *Auguste Villeroz.*

Gilberte, mig unokafivére leforrázva és megtörtén ott ült a számolyszéken, vidáman tett-vett a szobácskában, mely olyan volt, mintha az ő bája és ifjúsága részére készült ékszerterítő lett volna. Elénk mozdulatokkal vázába gyümöszölt egy óriási organa virágcsokrot, melyet az imént szedett a mezőn. Időről időre bolondos nevetésben tört ki és Jean egyre kétségbeesetten tekintgetett a csokor felé, mely mögül a kacaja halaszott.

— Hogy én a feleséged legyek, szegény Jeanom. De hiszen ez bolond dolog! Ugyan honnan vetted ezt az ötletet?

— A fiatal ember úgy nézett unokahugára, mint egy megvert kutya.

— Te szerelmes vagy valakibe, Gilberte?

— Ó dehogyan! Senkibe. Huszonnégy éves korom előtt nem is leszek. Férjhez pedig nem is megyek, sem hozzád, sem másához. Ezt persze bizarrnak és valószínűtlennek találod. Én már csak ilyen vagyok. S engem

olyannak kell venni, amilyen vagyok, vagy helyesebben, engem sehogysem kell elvenni! Én nem születtem feleségnek. Én félben maradt fiú vagyok! Amit egyedül szeretek, az a függetlenségem és szabadságom. Vagyis az a szabadság, hogy tetszés szerint kijarhassak a hazból s meglátogathassam az aruházakat, a muzeumokat, a kiállításokat. Én az életet magáért szeretem, azokért az apró örömekért, melyeket nyujt. Hiányom semmiben sincs. Kacér vagyok ugy-e? Igen, kacér a magam kedvéért, de nem a másokért! Örülök a szép ruhának, de azzal nem törődöm, hogy a szomszédok milyennek találják, hogy magamra vállaltam a háztartás terhét és rab-szolgává legyek...

Husz éves koromig nem tudtam, hogy mi a jó idő... Atyám meghalt abbeli kétségbeesésében, hogy anyám nem tudta oly boldoggá tenni, amint óhajtott volna... Ha most mama olyan öreg és összetörött, annak ez az oka...

— Te beszélni fogsz neki az ajánlatomról?

— Ah egészen nyugodt lehetsz! Ó nem olyan, hogy a kötelet rákényszerítse a nya-

kamra! Tehát Isten veled, de harag nélkül!... És ne vágj olyan kétségbeesett arcot, te nagy gyerek! Majd találsz másikat, gazdagabbat, szebbet, mint én vagyok... Csókolj meg és erről többet szó se essék.

Gilberte kissé ellágyult, mikor a fiatal ember szemében könnyeket látott csillogni. Mindazonáltal vidáman fejébe nyomta szalmakalapját és kituszkolta a folyosóra. Azután odaszaladt az ablakhoz, hogy távozását lássa. A fiú az utcáshoz érve még egyszer visszafordult és könyörgő tekintetű vetett rá. A leány fölkapogott s egy virágzó orgonagömböt dobott utána.

Este a vacsoránál anyja mosolyogva így szólt hozzá:

— Te ma nagyon vidámnak látszol. Mi történt veled?

— Megkértek feleségnek.

— Ugyan ki?

— Jean! Igen Jeannot unokatestvér.

Egészen belém van bolondulva.

— Nos és?

— És én kosarat adtam neki. Természetesen.

És szavait oly határozott fejmozdulattal

Debeczen város építési szabályzata

2 koronáért kapható
HEGEDÜS és SANDOR
könyvkiadóhivatalában, Kossuth-u. 11. Telefon 54.

bejelentési íveket készségesen küld a kiállítás végrehajtó-bizottsága Nyiregyházán (vármegyeháza).

Az egyesület vállalkozása sikerben gazdagnak ígérkezik. Hihetőleg részt vesz a kiállításon az ország legnagyobb részének iparos- és gazda-közönsége, hogy bemutassa produktumait.

Debrecen városának az iparban és a gazdaságban ügyes mestereit is ott óhajtjuk látni a kiállításon. Ott kell nekik is versenyezni a bábérért, melyet a nagy szakfériak nyújtanak oda a győzteseknek. — (F. K.)

Politikai híreink.

Khuen-Héderváry tárgyalásai.

A függetlenségi párt harci álláspontja.

Budapest, január 12.

Gróf Khuen-Héderváry Károly, a designált miniszterelnök, ma reggel Hédervárról Budapestre érkezett és a Szervita-teri gróf Teleky-palotában szállt meg. Ugyancsak ma reggel érkezett Budapestre gróf Khuen taveriati meghívására gróf Tisza István is.

Gróf Khuen-Héderváry tehát ma megkezdte a kabinet megalakítására irányuló tárgyalásait. Megérkezése után a designált miniszterelnök megreggelizett s már fél kilenc órakor elhagyta a palotát. Első útja gróf Tisza Istvánhoz vezetett, akit a városi hatóságok faszorban levő villájában keresett föl. Gróf Khuen-Hédervárynak ez az első útja mutatja, hogy milyen irányban kívánja folytatni kabinetalkotási tárgyalásait. A letor. ö-szabadelvűeket akarja ismét életre kelteni olyképpen, hogy feloszlatta a képviselőházat és az új választásokat úgy vezeti, hogy azon a régi hatvanhetesek kerüljenek ismét többségbe. A program, amelynek alapján a választásokat vezetni akarja, a választói reform megalkotásán sarkal, míg a többi reformkérdéseket az állami szükségletek biztosítása és a rend helyreállítása cím alá rejti. Pedig ezek között van a bankkérdés rendezése is, mert a közös bank szabadalma ez év végén lejár, tehát gondoskodni kell arról, hogy a jegybank ne kerüljön 1911 január elsején ex-lexbe. Ezt pedig bizonyára nem az ön-

álló magyar jegybank föllállításával akarja elérni. Tehát a függetlenségi párt részéről nem lehet kétséges, hogy Khuen vállalkozásával szemben, amely még sokkal súlyosabb, mint a Lukács-féle volt, a legélesebb ellenzéki álláspontot kell elfoglalni abban az értelemben, amint azt Justh Gyula tegnap este is kifejtette.

Gróf Khuen a régi szabadelvűeken kívül megnyerni igyekszik a mostani aktív hatvanheteseket is, mert gróf Tisza István már előzőleg megállapodott gróf Andrássy Gyulával s így, ha Khuen meg tud egyezni Tiszával, megszerezheti az alkotmánypártot is a hatvanhetes tömörülésnek. Szóval az egész vonalon harcot indít a negyvennyolcasok ellen.

Gróf Khuen-Héderváry egész délelőtt gróf Tisza Istvánnal tanácskozott. Délelőtt fél tízkor kezdték meg a tanácskozást, amely megszakítás nélkül déli fél egy óráig tartott. A közel háromórás tanácskozásról a „Bud. Tud.”-val a legilletékesebb helyen a következőket közlik:

Az a tárgyalás, amelyet gróf Khuen-Héderváry Károly folytatott gróf Tisza Istvánnal, pozitív eredménnyel még nem végződött, miután gróf Tisza István ez idő szerint nem hajlandó politikai aktivitásba lépni.

Gróf Tisza István lakásáról gróf Khuen-Héderváry Károly Lukács László Nagy János-utcai lakására hajtattott és Lukács Lászlóval folytatott hosszú tanácskozást.

Gróf Tisza tehát visszautasította gróf Khuen-Héderváry ajánlatát, mert a hatvanhetesek koncentrációját ő akarja megcsinálni. Neki ugyanis az a terve, hogy a Nemzeti Tarsas-kört akkor ébreszti politikai párttá, ha ő lesz a miniszterelnök.

Gróf Khuen-Héderváry programjáról a „Bud. Tud.” a következőket jelenti:

Gróf Khuen-Héderváry, aki ma délután is folytatni fogja tanácskozásait, szándékait és programját egyelőre csupán azokkal a politikussal fogja közölni, akikből kabinetjét megalakítani kívánja. A designált miniszterelnök teljes politikai programját a nyilvánosság számára a képviselőháznak azon az ülésén fogja kifejteni, amelyen az új kormány bemutatkozik.

A függetlenségi párt bálja január hó 22-en este nyolc órakor lesz az Arany Bika szálló disztermében. A rendezőség nagy szorgalommal készíti elő a bálját, hogy a sikert biztosítja.

kísérte, hogy anyja egy szót sem mert többé szólni.

Vacsora után Gilberte visszavonult szobájába, hol különös elégtételt talált abban, hogy magát tükrében szemlélje. Naiv büszkeséggel töltötte el az a biztos tudat, hogy valaki szerelmes beleje. Pozított a tükr előtt, hajlongott, haját megigazgatta s szerelmesen nezett saját képébe. Azután így szólt:

— Ime egy nő, aki kívánatos a férfiak előtt.

Azután esőkött dobott magának.

— Szeretlek kis Gilbertem és soha senki mást nem fogok szeretni! Jó estét!

Azután lefeküdt és gyönyörű álmait volt az uralomról és a függetlenségről.

Jean megkísérelte újra és újra szóba hozni az ügyet, de Gilberte mindannyiszor kinevette. Egy este azután komolyan megharagudott és így szólt:

— Hallgass meg Jean. Ha ezentul is a házunkhoz akarsz járni, úgy hagyd föl ezzel. Végre is unalmas! Ha én egyszer azt mondom, hogy nem, akkor nem!

Azután karonfogta a fiatalembert s engesztelőleg hozzátette:

— Hát nem jobb, ha azok maradunk, amik vagyunk: két jó pajás!

E naptól kezdve, mintha Jean megváltozott volna. Riadta fejét a munkára s úgy látszott, mintha nagyratörő ambíció fogta volna el. Szorgalmasan tanult, letette

vizsgáit és kitüntetéssel megszerezte a jogi doktorátust. Gilberteknél csak ritkán fordult meg és szerelmét sohasom hozta szóba. Ket év mulott el így. Jean ügyvédi irodát nyitott, Parisban keresett védő lett s egy felünnést keltő per révén egy csapásra nagy hírnévre tett szert.

Gilberte nagy elégtétellel így szól magához:

— Mindez érettem van! Ha tanul és dolgozik azt, az én kedvemért teszi.

Egy szép illatos májusi nap estéjén Jean azzal lepte meg a két nőt, hogy eljött hozzájuk vacsorára. Gilberte, a fiatal ember kezsorításából érezte, hogy ma beszélni fog s szokatlanul ünnepélyes megindultságot érzett. Egygyel több ok, hogy hidegnek és közönyösnek igyekeztek látszani.

Még fényes nappal volt, mikor asztalhoz ültek s az ablakon ragyogva beömlött a napsugár. Gilberte úgy találta, hogy Jean csinosan s nagyobb gondossággal van öltözve, mint egyébkor. Azonfelül a szemei is élénkebben csillogtak.

— Várj csak, majd később — gondolta magában.

— Kedves hölgyeim — koccintott poharukkal Jean — örülök, hogy önök az első akikkel egy örvendetes hírt közölhetek. Megnősülök.

Gilberte csak lassankint értette meg a mondatot. Mikor megértette, úgy érezte, hogy megfullad. Azután összeszedte magát. Hirtelen

A városházáról.

Bérbeadott városi földek és lakások.

Árverés a városházán.

Debrecen, január 12.

A városházán ma délelőtt árverés volt különféle városi földekre és lakásokra. Az árverésen Vargha Elemér dr. tanácsnok elnökölt s jelen volt Magoss György dr. tiszti főügyész. Az érdeklődés igen élénknek mondható, sőt az eredmény is megfelelő, mert a földbérleteket sokkal nagyobb összegért értékesítették, mint a múltban.

Az árverés részletei a következők: A Bocskay-tér 1. számú házban levő lakást Klein Antal kapta meg 200 korona évi bérért. A baromvásártéri csárdát, mely a múltban 1250 koronáért béreltetett megkapta Fürst Ödön 2600 koronáért. A látókép csárdát bérlő Sipos Imre 3550 koronáért. A Bégány csapszékét Fülöp Lajosné bérlő 1990 koronáért. Az epreskerti földet Balogh Péter kapta 900 koronáért. A halápi bérlet Imre János kezére jutott 2251 koronáért. A gulyori bérlet bérlője 3110 koronáért Grünbaum Ignác, a kadaresi bérletért fizet Boldogh Sándor ifjabb 6120 koronát. A tócskerti jégverem és földterületet bérlő Frenkel Jenő 150 koronáért. A sámsomligeti terület bérlője Leitner Dezső 7460 koronáért. A sámsoni vermes oldalt megkapta Frenkel Vilmos 7615 koronáért. A fatelepi földért Brunn Zsigmond fizet 402 koronát. A holcsiféle legeót bérlő Szendrey Ferenc 102 koronáért.

Szegényügyek. Debrecen város szegényügyi bizottsága ma délután 4 órakor a városnaza nagytermében ül st tartott. O ah Károly elnökte a att. Az ülésen folyó ügyeket tárgyalta s kisebb segélyeket szavaztak meg.

Jóváhagyás. A belügyminiszter ma leiratban értesítette a városi tanácsot, hogy a debreceni izr. hitközség által fentartott polgári leányiskola javára 5000 korona segély és 16 ol tűzifa megszavazásáról szóló közgyűlési határozatot jóváhagyta.

len gratulált a fiatal ügyvédnek. Vajjon szép-e jegyese? És gazdag?

— Gyönyörű! A hozománya kétszáz-ezer frank. Majd be fogom Önöknek mutatni... Önöket már ismeri. Gilberteről már tudja, hogy esze és szive van...

Gilberte hangosan felkaczagott.
— Főleg esze. A sziv nálam mel-lőkes...

— Igen. Hiszen te félbenmaradt fu vagy...

És különös tekintettel nézett rá.

Jean tárcájában ott volt jegyeseinek arcképe. Gilberte lázasan utána kapott. Csakugyan szépnek találta. Szeretni fogja mint a nővérét...

Azután tapsolni kezdett.

— Anyám! — szólt vidáman. — igyunk meg egy üveg pezsgő a fiatal pár egészségére.

És fektelenül jókedvű volt egész este.

Mikor Jean elbueszott, Gilberte megint az ablakhoz futott, mint valamikor régen, hogy Jean távozását lássa.

A fiatal ember gyorsan ment, mint azok szoktak, akikre boldogság vár. Az utcá-sarkon befordult és eltűnt — anélkül, hogy visszatekintett volna.

Gilberte ott állt az ablaknál és sokáig nézte a néptelen utcát.

Azután az édes anyja lábaihoz borult és fuldokló zokogásba tört ki.

Irodalom, művészet.

A Csokonai-kör ülése.

A Kazinczy-pályázat eredménye.

Debrecen, január 12.

A Csokonai-kör ma délután öt órakor a Csokonai-házban választmányi ülést tartott. Az ülésen, amelyen Géresi Kálmán elnök, több érdekes ügyet intéztek el.

Kardos Albert titkári jelentésében előadta, hogy a kör az idén Csokonai Vitéz Mihály emlékeztetere és Gyulai Pál emlékére egy-egy diszülést fog tartani. Nagyszabású ünnep lesz az Arany János emlékünnap, — amelyen a Petőfi-társaság tagjai Szabolcska Mihály vezetése mellett nagyobb számban vesznek részt. A kör a Mikszáth-jubileumon szintén élénk részt fog venni s a nagy regényíró összegyűjtött műveit egy példányban könyvtára javára megrendeli. Nagy örömmel vették tudomásul, hogy Dóczy Emil dr. a Csokonai-kör alapító tagjai sorába 60 koronával belépett.

Ezután Géresi elnök szép szavakkal méltatta az elhunyt Széll Farkas táblai elnöknek, a Csokonai-kör volt elnökének, a kör fellendítése terén szerzett érdemeit s indítványára elhatározták, hogy az elhunyt érdemeit megőrkítő jegyzőkönyvet özvegye részére megküldik, — Széll Farkas arcképét pedig a kör részére megszerzik.

A bíráló bizottságok előadói egymásután olvasták fel jelentésüket a debreceni Kaszinó által kiírt Kazinczy-pályázat eredményét.

A „Hunyadi János a magyar költészetben“ tárgyú pályázatra egy pályamunka érkezett; jellegje: él magyar, áll Buda még. A bírálók a munkát 12 arannyal (120 kor.) jutalmazandó. II. díjra a beérkezett művet érdemesnek tartják. A választmány ily értelemben határoz.

A Csokonai- vagy Hatvani-monda költői feldolgozásával három pályamű foglalkozik. A bírálók javaslatára a választmány az I. díjat a 16. számú „kített az év, a perc lejár“ jellegű pályaműnek adja ki, mint amely poétikus hangulatánál és virtuóz verselésénél fogva a díjra teljesen érdemes. — A II. díjat a 17. számú pályamű kapja, melynek jellegje a következő: „a lelke eljár messze, messze tájon...“ — A 16. számú mű címe: Professzor Hatvani István, míg a 17. számú egy Csokonai-anekdótiát dolgoz fel. — Említésre méltó a 15. számú „Asmádi“ jellegű munka is.

A Kazinczy-pályázat harmadik része Vergilius X. chlogájának költői fordítását tüzte ki. A bírálók szerint az I. díjra a 8. számú pályamű érdemes, míg a II. díjat a 6. és 9. számú fordítások közt osztják meg. A választmány ily értelemben döntött. Az összes művek díjazását a jelleges levelek felbontása után a debreceni Kaszinó fogja elintézni.

Ujabb pályázatul a kör a következő tárgyakat jelöli ki:

I. A hunmagyar mondák epikai feldolgozása irodalmunkban.

II. Egy szabadon választandó tárgy ballada.

III. Goethe után a XIX. század végéig élt valamely német költő egy versének műfordítása.

Az elnök ezután bemutatta Szávay Gyula levelét, amelyben kéri a Csokonai-kört, hogy összegyűjtött munkáit a kör erkölcsi támogatásával adhassa ki. A választ-

mány Szávay kérését örömmel teszi magáévá s elhatározta, hogy a munka elé előszót is írta.

Ezután az ülés egyik legérdekesebb tárgya, a Hortobágyról szóló Zoltai-féle mű kiadása következett. Már fait accomplit volt, hogy Zoltai Lajos művét a Csokonai-kör kiadja s a város is támogatja. Ilyen anyagi segítség mellett valóban nagyszabású és értékes munkát kell várunk. Sokkal helyesebb lett volna, ha a Csokonai-kör nem egy író tollára, hanem a Hortobágy leírására leghivatottabb összes debreceni írókra bízta volna ennek a külföldre nézve is érdekes műnek a szerkesztését.

Ez annál célszerűbb lett volna, mert Móricz Pál, a kiváló író a magyar alföld egyik legnagyobb ismerője és kitűnő szakértő munkatársa Könyves Tóth Mihály szintén nagyszabású munkát írtak a Hortobágyról, amely legközelebb hagyja el a sajtót. Csak az késlelteti ennek a jeles munkának az elkészültét, hogy egy időben fog német, francia és angol nyelven is megjelenni s a fordításokon most végzik az utolsó simítást. Így tehát két részre szakadt a delibábos róna íróinak a talentuma, holott a Csokonai-kör előrelátása egyesíthette volna mind a Zoltai, mind a Móricz-Könyves Tóth műveinek kvalitásait.

Elhatározta a választmány azt is, hogy Csokonai leghitelesebb képének (a Kovács János-félenek) sokszorosítását a Hegedűs és Sándor cégnek megengedi.

Végül több kisebb folyó ügyet intéztek el.

Tájékoztató.

— (Mulatságok s egyéb szórakozásokról.) —

Január 13., Csütörtök:

Este 8 órakor.
Culp Julia s az orosz trió hangversenye a Bika disztermében.

Január 15., Szombat:

A jótékony négyzet tombola-estéje.

Január 19., Szerda:

Kezdete 7 órakor.
A csizmadia árucarnok szövetkezet táncvigalma a „Korona“ disztermében.

Január 20., Csütörtök:

A fillér-egylet gyermek délutánja az Uránus színházban.

Január 22., Szombat:

Este 8 órakor.
A függetlenségi párt bálja a Bika szálloda disztermében.

Január 23., Vasárnap:

Délután 5 órakor.
A Szent-Erzsébet négyzet tea délutánja a Royal szálloda disztermében.

Január 27 és 28-án:

A József főherceg Szanatorium Egyesület estéje a városi színházban.

Január 29., Csütörtök:

Este 8 órakor.
A timár ifjuság bálja a Bika szálloda disztermében.

Február 1., Kedd:

A Szent László dalegylet farsangi hangversenye.

Február 2., Szerda:

Délután 5 órakor.
Az izraelita négyzet leány-zsurja a Royalban.

Február 5., Szombat:

A Szent-Erzsébet egyesület bálja a Bika disztermében.

Postás bál a „Royal“ szálloda disztermében.

Penzhamisítási pör a királyi táblán.

Elnapolták a Botos-ügyet.

Ujabb bizonyítékokat szereznek be.

Debrecen, január 12.

A debreceni kir. táblán ma tárgyalták az a szenzációs penzhamisítási ügyet, amelynek állítólagos szereplői Kozma József, Róziinger Ármán és Botos András. A károsult pedig Fekete József hajduböszörményi gazda volt, akit válióhamisításért nem régen ítélte el a törvényszék s a ki már meg is kezdte büntetésének leülését.

A mai tárgyaláson, amely a királyi tábla III. sz. tanácstermében folyt le, Horváth Balint elnök. Előadó Dicsőfi Sándor volt. Jelen voltak még Kolbenhajer Kálmán, Potorán István, dr. Szoboszlai Sándor bírák, dr. Szőke István ügyész, dr. Lakatos Gábor, Szuhány Andor jegyzők, dr. Révi Nándor, Gábor Jenő és dr. Csáthy Dezső védő ügyvédek.

A vádlottak padján Botos András ült egyedül, Rosingeri mivel nem tudták meg, melyik városban van letartóztatva, nem tudták a tárgyalásra megidézni. Jelen volt még a tárgyaláson Fekete József is szürke ruhában egy szuronyos börtön őr kíséretében.

A közönség nem nagy számmal képviseltette magát s csak alig egy-két érdeklődő jelent meg a tárgyalási teremben.

Délután 9 órakor nyitotta meg a tárgyalást Horváth Balint elnök, amely után Dicsőfi Sándor előadó ismertette a törvényszéki tárgyalás lefolyását. Igen érdekes dolgokat beszélt el Kozma József szerencsi hentesmester, Botos András és Rosinger Ármán barátságáról. Beszélt azokról a pezsgős vacsorákról, amelyeket Kozma fizetett barátainak Budapesten. Majd pedig ismertette a tanuk vallomásait is.

A terjedelmes előterjesztés után elnök a tárgyalást tíz percre felfüggesztette.

A szünet után a debreceni kir. törvényszék ítélethirdetését olvasták fel, amelynek értelmében a törvényszék Botos Andrást, Rosinger Ármánt az ellene emelt vádak alól felmentette.

Szőke István dr. főügyész-helyettes terjesztette elő ezután indítványát. Ujabb bizonyítékok beszerzését és új irás-szakértők kijelölését kéri és indítványozza, hogy az ügyet — mivel a törvényszék egyes dolgokat nem világított meg kellőleg — napolják el.

A királyi tábla elfogadta az ügyész indítványát s így az ügy egy időre ismét függőben marad.

A tárgyalás egy órakor ért véget.

Lopott és megszökött.

Megkárosított urinó.

Debrecen, január 12.

Mostanában napirenden vannak a lopások. A rendőrségen napról-napra többen tesznek feljelentést lopás miatt. Különösen cselédleányok követik el a lopást, kik más cselédkönyvével csak azért állanak szolgálatba, hogy szolgálatadójukat megkárosítsák és a lopott holmival megszökjenek.

Ma Weinberger Vilmosné Arany János-utca 48. szám alatt lakó urnó tett feljelentést a rendőrség bünygyi osztályán. Január 1. óta szolgált Pereg Róza fiatal 17 éves leány Weinbergernél. Dolgát rendszeresen elvégezte s nem is sejtette senkivel, hogy elakar menni.

Ma délután ugy 3—4 óra közt, mikor gazdasszonya nem volt odahaza, Pereg Róza feltörte a szobában levő koffert és onnan 600 korona értékű hoimit lopott el. A lopott tárgyak közt volt 220 korona papír és ezüst pénz, több öltözet női ruha, tavaszi hosszú női kabát és még több értékes ruhaneműt.

Pereg Róza magával vitte a cselédkönyvét is, amelybe születési helyéül Karcag van beírva. A fiatal, tolvaj cselédleányt a

rendőrség a feljelentés alapján azonnal nyomozni kezdte, de még mindezeig nem került kézre.

A rendőrség sürgönyileg kereste fel a karcagi és a közeli városok rendőrségeit, hogy Pereg Rózát az esetben, ha az illető helyre utazott volna, tartóztassák le és kísérik át Debrecenbe.

Méhek egymasközötti bajtársi viszonya *)

A gyakorlati méhészek, ki méheiket gondozva, velük szeretettel foglalkozik, bő alkalma nyílik arra nézve, hogy a méhélet titokzatos világába mélyebb betekintést nyerhessen.

A méhesaládban, az egyedek ezen társult tömegében vajon létezik-e bajtársi viszony?

Igenis létezik.

A méhek ezen bajtársi viszonyának megnyilatkozására vonatkozólag van egy érdekes esetem.

Tavaly történt, nyár derekán. Egyméhtörzsem átvizsgálása után méhesem egyik sarkában zugást hallok, akárcsak egy pókhálóbba tévedt méhnek kétségbeesítő zugása lett volna. Kereselek, kereselek, de nem lettem semmit. A zugás ismétlődik. Alaposabban vizsgálódva, végre megtelelem a keretbak alsó, elrejtett peremén a pókhálót a gyíkos pókkal és szegény elfogott kis munkásommal együtt.

A pókhálót megsemmisítem, a pókot széjjel taposom s kis méhem meg volt mentve. Kezemre veszem, tenyeremre teszem; még él szegényke s a pók mérges marása talán még nem érte őt, azonban állapotja szánalmas, mert a szó szoros értelmében egy gömböc volt. Lábai, szívóí és szárnyai a pókháló szálaitól annyira össze voltak bogozva és kötözve, hogy csupán izületeinek mozgásából és vonaglásából láttam azt, hogy még élet lakozik benne.

Itt tenni kell valamit, de gyorsan. — Gazdál segíts kis szorgalmas munkásodon.

Kiveszem hegyes tollkésemet s kezdem a pókhálószalakat óvatosan kifejtetni. A munka azonban nem megy. A kibogozást a szárnyaknál nem végezhetem, mert hegyes tollkésem a szárnyak finom recéit megsértetheti, de lábait és potrohát is.

A lábaknál csak kifejhettem néhány szálát, — de ott sem sikerült munkám egészben.

Bosszankodva ügyetlenségemen, mármár félre kívántam tenni szegény kis méhemet, midőn egy mentő gondolatom támadt.

Csak egy kaptárt bontottam ki. A méh e szerint bizonyára azon egy kaptárból való; nos, beadom azon bizonyos törzsnek szerencsétlenül járt bajtársukat.

Fogom a gömböcöt s kívülről ráteszem az illető kaptár kijárójának deszkájára s íme mi történt?

Összeviessza bogozott és kötözött méhem ott fekszik gyámoltalanul és tehetetlenül a deszkácskán.

Először kijön a kaptár készenlétének órságéből 2—3 méh. Gyors mozdulatokkal jönnek ki, megszagolják, körüljárják s fejcskéiket felemelve, mintegy tanakodva, gyorsan visszamennek a kaptárba. Gyors mozdulataikkal akárcsak azt jeleznék: „ez közülünk

*) Ezt az érdekes és kedves megfigyelést a debreceni ref. teológiai akadémia egyik méhészkedő tanára írta, nt Lencz Géza. Még a nem méhészt olvasók is érdeklődéssel olvashatják ezt a kedves írást.

Szerk.

való, siessünk, mert itt segitenünk kell s hozzuk gyorsan segítséget*.

Rövid idő múlva kijönnek többen, vagy 12—14-en lehetnek. Ismét megszagolják, körüljárják, de most már munkába is veszik, akárcsak azt mondanák: „rajta-rajta, fogjunk hozzá és segítsünk“.

Hátsó lábaicskáikat nekifeszítve közrefogták s elkezdtek a pókhálószalakat ügyesen kibogozni olyféle mozdulatokkal, mintha csipdesték volna. A gömböc ezen munka közben ide-oda rándul, sőt 2—3-szor alaposan fel is fordul.

Eszem a kis lelketeket! Nézem, nézem s gyönyörködve nézem méheim ezen ügyes munkáját.

Egyszerre csak az én kis méhem már bontogatja szárnyait, már pedzi szívóját és nyújtogaja lábaicskáit, mintha csak vigan mondogatná: „köszönöm, köszönöm“ bajtársaim s vigan a kaptárba mászik.

Midőn a tehetetlennek és szerencsétlenül járt társuknak készségesen segítséget nyújtottak, nem-e adták megkapó tanujelét egymasközötti jó bajtársi viszonyuknak?

Lencz Géza.

UJDONSÁGOK.

A függetlenségi párt bálja.

Nagyban folynak az előkészületek.

Nevezetes napja lesz az idei farsangnak a február 22-ike. De ki is szokott mindenkor válni az év mulatságai közül mindig impozánságra, fényre és nagyságra a függetlenségi párt bálja. Híresek ezek a bálók. Az idei bál méltó lesz a régiékhöz. A derék rendezőség kifogyhatatlan ügybuzgalmából legalább is erre lehet következtetni.

Mert régóta folynak már az előkészületek az impozáns nagy bálra. A debreceni nagy függetlenségi párt ki szokott tenni ilyenkor magáért. Legyen akármilyen borus is a politika ege, erre az egy napon félreteszi a függetlenségi polgár buját-baját és vigad egyet a „hivatalos bálon“. Meg azután vigad a magyar ember akkor is, ha bánat rágódik a szívében, hiszen „lesz még szülő lágy kenyér!...“

Nagy Debrecen város minden számottevő polgárembere megjelenik ezen a bálon a város notabilitásainak az élén. Így volt ez már nagyon régen és így lesz még sokáig.

Ugy éjfél tájban bevonulnak a külön terembe szépen rendre-sora a párt, a város a megye nagyjai. Elöl a főispán, a polgármester, az alispán és a függetlenségi párt érdemes vezetői, vezérei! Előkerül ilyenkor sorra-rendre a „nagy kulacs“. Az elnök uram sorra köszönget vele. Ha kifogyott, a „kis kulacsnak“ is kitekerik a nyakát. A kulacs sikolt és kiesordul a vére... Folyik a multság nagyban. —

Bájos leányok lebbenek végig az öreg Bika nagytermén daliás ifjak karjain. Az öregek pedig nézik, nézik őket. Soknak könnyel telik meg a szeme. Folyik a multság világos virradatig.

Ilyen a függetlenségi nagy-bál. Ilyen volt mindig. Készül is már reá Debrecen város polgársága, annak rendje-módja szerint. Amint ez már szokás Debrecenben. Különösen mikor a függetlenségi párt tartja a bálját. De ott is leszünk mindnyájan!

— Az evang. Fülléregylet teaestélye.

A Fülléregylet e télen újra megrendezi teaestélyét. Az egylet választmányja tegnapi ülésében március 5-ikére tűzte ki a multság napját, mikor a farsangolásban elfáradt közönség új erőt gyűjtött. A multság, melynek tiszta eredményét az egylet a maga jóteknony céljaira fordítja, ezuttal is teával és hideg vacsorával kezdődik; a belépőjegy árába azonban ezuttal csak a tea és a tea-sütemények ára lesz beszámítva, ellenben a hideg felvágott adagoként egy koronáért külön kapható. Akik vacsora után jönnek, a tea mellett várják meg a tánc kezdetét. A teát az e célra külön felkérendő fiatal urleányok szolgálják fel. Minthogy a jóteknony célra az utóbbi években adakozás már alig volt, azért a választmány úgy határozott, hogy személyre szóló meghívót ezuttal nem küld s egyébként is megszorítja a kiadásokat. Az elnökség felkéri azon választmányi tagokat, kik felszolgálásra hajlandó leányokat ajánlani akarnak, ezeket jelentsék be Materov Lajó-né (Miklos-u. 3) vagy Havas Kálmán-né (Thaly K.-u. 3) egyleti alelnököknél.

— Magyar poéta lapja Amerikában. A sokat hányatott, de kétségbevonhatatlanul nagy tehetségű magyar poéta, Rudnyánszky Gyula új vállalkozásba kezdett új hazájában: Képes heti lapot indított Napsugár címen. A newyorki magyarság nagy érdeklődéssel fogadta az új lapot, melynek szerkesztője az amerikai magyarság egyetlen poétája.

— Elhunyt rendőrségi tisztviselő.

Már régebb idő óta szolgálta a várost Varkoly Lajos városi hivatalnok. A rendőrség bünygyi osztályához volt beosztva, ahol előbb Komlóssy Pál tb. kapitány mellett, majd az utóbbi időkben Bodizsár Kálmán tanácsnok mellett dolgozott. Mint szorgalmas tisztviselőt tisztelték hivatalnok társai, aki az elmúlt éjszaka tragikus körülmények közt szívizélhűdés következtében hirtelen elhunyt. A család a következő gvszjelentést adta ki: Mély fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk a felejtethetlen jó férjnek, fiúnak, vőnek, sógornak, unokatestvérnek és jó rokonnak Varkoly Lajos városi hivatalnoknak folyó hó 12-én, éjféli fél 4 órakor, életének 33-k. boldog házasságának 7-ik évében szívizélhűdésben történt gyászos elhunytát. Kedves halottunk hült tetemei folyó hó 13-án, délután 2 órakor fognak a ref. egyház szertartása szerint a Csapó-utca 25. sz. gyászházán tartandó ima után a Hatvan-utcai temetőbe örök nyugalomra tetetni. Mely végtisztességtételre rokonnainkat, barátainkat és jó ismerőseinket szomrodott szívvel meghívjuk. Debrecen, 1910 január 12-én. Aldas és béke poraira! Banatos neje: özv. Varkoly Lajosné szül. Kaesó Gizella. Szülei: Varkoly József és neje Böör Julianna. Apósa: id. Ganofszy Lajos. Nagy-nénje: özv. Tóth Ferencné szül. Duss Erzsébet; özv. Tóth Györgyné szül. Bartha Julianna; Tóth Mária férjével Nagy Józseffel és gyermekeivel. Nagybátyjai: Szabó Mihály gyermekeivel; Horváth Mihály gyermekeivel. Sógornai és sógornője: Kaesó Ferenc nejevel, ifj. Ganovszky Lajos nejevel, Ganovszky László nejevel, Ganovszky Margit. A temetést Gebauer Károly temetkezési intézete rendezi.

— Nyilvános nyugtázás. A debreceni halkonzervgyár mint részvénytársaság, a legutóbbi napokban a homokkerti ref. olvasóegyletbe 50 korona alapító tagsági díjjal belépett. Ezen összeget az egylet pénztárába mai napon be is fizettem. Az egylet nevében halás köszönettel nyugtázom. Kozma Lajos, egyleti pénztárnok.

— **Tombolaest.** A jótékony négyzet január 15-én tartandó táncmulatsággal egybekötött tombolaestélye iránt oly nagy az érdeklődés, hogy a vidék is foglalt le jegyeket és tombolakártyákat. A négyzeti mulatságoknak oly jó hírük van, hogy mindazok szíves szeretnek és a jótékonyt előmozdítani készek. A rendezőség faradhatatlanul dolgozik a mulatság sikerén és szorgalmasan rendezi a tombola tárgyakat, melyek meglepetés számba fognak menni, hanem izléses kivételük, hanem értéknél fogva is. A tombola után tánc lesz. Hogy a nyerevények kiosztásánál semmi kedvezés vagy igazságtalanság ne történjék, a tombolatárgyak ambo, terno, quaterno és quintero csoportonként számmal lesznek megjelölve és a szerencsés nyerők a tombolatárgyakra jelzett számokra húznak és azt a tárgyat kapják meg, melynek száma a kihuzott számmal egyezik. Hogy maradjon idő a táncra, felkérjük a t. közönséget, hogy méltóztassanak este 8 órára megjelenni, hogy a tombola mielőbb megkezdhető legyen. A páholyokban asztalok lesznek, ahonnan a huzásokat szintén figyelemmel kísérhetik a tombolások. A belépő díj 4 korona, ugyanennyi a páholy is azzal, hogy a páholyba lépők személyjegyet is váltanak. Etelekről, italokról Németh András neves konyhája és tisztán kezelt pincéje gondoskodik. Egy tombola-jegy ára 50 fillér, mely igazán csekélység, ha a tombolatárgyak értékét megfigyeljük. A rendezőség felkéri a választmányi tagokat, kiknél még vannak tombolagyűjtő iverk, hogy azokat és az iverket, esetleg a begyűlt pénzt szíveskedjenek az elnök lakására (Póterfia-utca 14.) mielőbb beküldeni, valamint az eladott tombolajegyek árát is, mivel a január 15. déli 12 óráig be nem küldött jegyek eladottaknak fognak tekintetni és az átvevők terhére iratnak. Tombolajegyeket lehet venni a mulatság estéjén a pénztárnál és a teremben. A tombolakártyák különböző színűek, de valamennyire jelezve van szíjjal, hogy azok csak ezen estén játszanak. Mivel pedig költségkímélésből az egylet külön meghívókat nem bocsátott ki, ez uton hívja meg városunk minden nemes ügyért buzgólkodó közönségét. — Végül mivel a tombolajegyeken kívül semmi elárúsítás nem lesz, senkinek sem fog a mulatság sok pénzébe kerülni olcsón és kellemesen fog mindenki mulatni.

— **Meghalt hegedülés közben.** Megrendítő halállal halt meg egy zenész a Szép Gárdista operett mai premierjén. Krivanovszky Nándor, a debreceni színház zenekarának egyik hegedűse a harmadik felvonás duettje közben hirtelen kiejtette a kezéből a vonót és halálsáppadtan esett a földre. Társai azonnal kivitték az orkesztrumból az öltözőbe, de a gyorsan előhívott színházi orvos mar csak a beállott halált konstata. — A szerencsétlen muzsikust szívvelhűdés ölte meg. A halottat a mentők Kigyó-utca 4. szám a lakására szállították, miután előbb családját kiméletesen értesítették a szerencsétlenségről.

— **Korcsmai verekedés.** A Rákóczi-utcán egyik kis korcsmában mulatott Máthé Lajos 19 éves dohány munkás barátaival. A mulatóknak azonban hamar fejükbe szállt a „szeszis“ s összeveszték. Máthé Lajost a nagy csatározás közben úgy megverték, hogy a mentők a közokórházba szállították. Különösen az arcán szenvedett sérüléseket, melyeket a kórházi orvos gondosan kelesztőzt azután Máthét szabadon bocsájtották.

— **A Szent László Dalegyet** farsangi nagy hangversenyét február 1-én, kedden este tartja az Arany Bika szálló dísztermében. A nagyközönség nagy érdeklődéssel néz ez estély elé és amint a jelek mutatják a farsang egyik legfényesebb és sikerültebb mulatsága lesz ez. A finom izléssel összeállított gazdag műsorból már annyit közölhetünk, hogy legelőször a dal-

egylet Hoppe Rezsőnek pályadíjat nyert dalát fogja betanulva, pompásan betanulva, finoman előadva, azonkívül néhány humoros dallal lepi meg a közönséget. Egy kedves modoru bájos urleány monológgal fogja fozkozni a jókedvet. A legfinomabb zeneizlést is kielégítő pompás trióban gyönyörködhetnek a jelenlevők, amelyet 3 tehetséges zenevilágunk ünneplott tagjai Békési Annuska, Neubauer Jolánka és Pattermann Iduska urleányok fogják játszani. — Mártonfalvy Györgyné színművész nő pedig az ő rutinus előadásával, kellemesen csengő hangjával opera részletekkel lép föl, míg a kíséretet Mártonfalvy György ur látja el. Még itt soha nem hallott khinai dalokat fog előadni az a 12 tagból álló khinai dalegyet, mely ez alkalomra a fővárosból hozzánk érkezik. A műsor tartalma alatt, humoros előadásairól jól ismert Gara Akos hírlapíró ur fog konferálni és mindenkit megkacagtatni.

— **Összesett az utcán.** Ma délután 5 órakor az Egyháztér 3. számú ház előtt Kovács Tivadar mázoló összesett. A mentők az Egymalom-utca 6. szám alatt levő lakására szállították.

— **Házasság.** Ifj. Kolozsvári Mihály ma esküdt örök hűséget Miszti Juliska, Miszti Lajos kedves és szeretetreméltó leányának.

— **A Filléregylet gyermekmesedélutánja.** A december hóban rendezett mesedélután annyira megnyerte az apró és nagy gyermekek tetszését, hogy a Filléregylet a jövő hét csütörtökön, január hó 20-án újabb meseelőadást rendez az Uránus színházban. Mozgó színes képek vonulnak végig a vásznon, másfél órán át kellő magyarázattal. Az előadás ezuttal is 3 órakor kezdődik a rendes helyárok mellett. (30, 50, 70, 90 fillér, páholy 6 korona) Előjegyzéseket Benyáts Emil üzlete fogad el. Erre a meseelőadásra már most felhívjuk a szülők figyelmét.

— **Rendőri hírek.** (Szökött cselédleány.) Klein Józsefué Hunyadi-utca 18. sz. alatti lakos nő feljelentést tett Kovács Lászlóné nevű cselédje ellen, aki tőle megszökött és 40 koronát lopott el. A rendőrség megindította a nyomozást. — (Vallott a tolvaj asszony.) Megirtuk, hogy A. Kovács Zsófia hadházi asszonyt a rendőrség letartóztatta és nála több lopott tárgyat találtak. A tolvaj asszony ma bevallotta, hogy az ékszereket Kostya János Szechenyi-utca 1. sz. alatt levő ékszerüzletéből, míg a selyemkendőt a Bosznay-cégtől lopta. A letartóztatott tolvaj asszony ellen a rendőrség megindította az eljárást.

— **A nap halottai.** A tegnapi nap folyamán az állami anyakötegnapi hivatalnál a következő haláleseteket jelentették be: Csonka Zsigmond ref. 10 hetes, Winkler Mihály ág. h. ev. 45 éves, Zsirus József ref. 30 éves, Varkoly Lajos ref. 32 éves, Kovács Ferenc ref. 56 éves, Szabó Miklós ref. 36 éves.

— **Az osztályorsjáték mai huzasán** a következő nagyobb nyereményeket sorsolták ki:

30 000 koronát nyert: 57367.
10 000 koronát nyert: 96173.
5000 koronát nyert: 21369 32052 59118.
1000 koronát nyert: 23962 33004 62236 69549.

— **Könyvkötészeti munkákat** Dávidházy Kálmán és társa cégnél rendelünk.

Itt az ideje annak,

hogy előfizessen a „Debreczen“-re.

Előfizetés

egy negyedévre... 3.— K
vidéken... 4.80 „
félévre... 6.— „
vidéken... 9.— „
egész évre... 12.— „
vidéken... 18.— „

SZÍNHÁZ

A MAI ELŐADÁS SZINLAPJA:

csütörtökön 1910 január 13 án
Délután 3 órakor félhelyárral
gyermekelőadásul

Liliomfi.

Operett.

Este hét órakor rendes helyárral

Szép gárdista.

Operett.

Holnap, pénteken, január 14-én

Szép gárdista.

Operett.

Heti műsor: Szombaton: „Botrány“.
Vasárnap: d. u. „Tatárjárás“, este „Botrány“.

* Szép gárdista. Berté Henrik kellemes zené, ü operettjét ma adták először nálunk zsufoolt ház mellett, a cim-zerepben Gyöngyi Jolánnal. A premiernek szép sikere volt. — Az előadásról részletes tudósítást lapunk holnapi számában közlünk.

TÁVIRATOK.

Tisza Héderváry mellett.

Szombaton meglesz az új kabinet.

Budapes, január 12.

Héderváry Károly gróf ma egész délelőtt és délután tárgyalásokat folytatott. Khuen-Héderváry gróf a kabinetalakítást péntekig be akarja fejezni, úgy hogy szombaton Bécsbe utazhassék és a miniszteri listát előterjeszthesse. A miniszterelnök a kabinetalakításnál nem kíván a kooperációs táborra támaszkodni. Minisztereit a régi szabadelvű táborból fogja kiválogatni.

Tisza semmiesetre se vállal tárcát, de Khuen-Hédervárynak teljes támogatását megígérte. Az alábbi miniszteri lista nem tarthat ugyan teljességre számot, mert hiszen végleges megállapodások még nincsenek, de közel jár a valósághoz. Az új kabinet előreláthatólag így fog megalakulni:

Elnökség és belügy: Khuen-Héderváry.

Pénzügy: Lukács.

Kereskedelem: Hieronymi.

Földművelés: Jakabffy.

Igazságügy: Vavrik vagy Erdély.

Honvédelem: Hazay.

Közoktatásügy: Berzeviczy.

Felsőszemélyei körüli: Serényi.

Horvát miniszter: Tomasics.

Államvasuti elnök: Vörös László.

Khuen-Héderváry programjában benne van a házfelosztás. Az összes tényezők belátják, hogy a helyzetet csak egy új választással lehet tisztázni. Khuen-Héderváry indemnitást is fog kérni, a Házat azonban még február elseje előtt mindenesetre feloszlatja. A választások előreláthatólag április első felében lesznek. Az új kormány választási programjában az általán egyenlő választójog fog első helyet elfoglalni.

Héderváry a kabinet megalakítása ügyében ma Lukácsal, Serényivel, Vavrikkal és Hazayval tárgyalt, táviratilag magához kérette Tomasics volt horvát minisztert. Az előbbieket megígérték a kabinetben való részvételt.

A pártkörökben ma is Héderváry kinevezését tárgyalták. A függetlenségi pártkörben az az általános nézet, hogy a 67-es pártok új szervezésére történik kísérlet.

A Kossuth pártkörben az a vélemény alakult ki a beszélgetések folyamán, hogy a függetlenségi pártprogram egész komplexumával kell harcolni a 67-es törekvések ellen, amelyek most feltámadtak a szakadás folytán.

Az alkotmány-párt várakozó álláspontot foglal el. — A Nemzeti Társaskörbe is bevonult a mai napon a politika, mivel ott je-

lentette ki gróf Tisza István, hogy Héderváryt támogatni fogja.

A holnapi és pénteki nap folyamán Héderváry megalakítja kabinetjét és a legnagyobb valószínűség szerint szombaton viszi a listát Bécsbe a király elé.

Kossuth beteg.

Budapest, január 12. Kossuth Ferencet ma elővette régi gyomorbaja. Orvosai nem mondják komolynak a bajt. Pár nap alatt fel fog gyógyulni.

A bán a királynál.

Bécs, január 12. Rauch Pál bárót a király ma délelőtt kihallgatáson fogadta. A bán most tolmácsolta a király előtt a horvát országos kormány újévi üdvözlését.

Közgazdaság.

Budapesti gabonatözsde.

(Déli zárlat.)

Budapest, január 12.

Buzakinálat és vételkedv mérkékelt. Szilárd irányzat mellett 8000 métermázsa került forgalomba 5 fillérrel drágább áron. Egyéb gabonanemek szilárdak. Idő: borus.

Buza áprilisra	14.33—34
Buza májusra	14.12—13
Buza októberre	11.98—99
Rozs áprilisra	9.95—97
Rozs októberre	8.98—99
Zab áprilisra	7.68—69
Zab októberre	00.00—00
Tengeri májusra	6.69—70
Repce augusztusra	13.70—80

Debreceni piaci árak

Piacra hozatott	Minőség	Ára
Buza.....	16.700 78-6	30.—
Zétszeres	19.800 74-2	24.—
Rozs.....	10.600 74-2	18.—
Árpa ...	10.200 66-4	14.—
Zab	10.400 47-5	14.—
Tengeri..	21.600 70—	13.—
„ csöves —, —	—	12.—
„ szemes —, —	—	7.80 8.—

Élelmi cikkek:

1 mm sertéshus	132, —, 142 K
1 „ szalonna	152—156 „
1 „ Háj	168, 176 K

Takarmány:

1 mm Lucerna	6.40 7.—
1 „ Széna	5.80 6.—
1 „ Lóhere	6.—
„ Bökköny	5.—
„ Alomszalma	3.—
1 „ Takarmányrépa	1.60—
1 „ Cukorrépa	2.—
100 kéve zsupszalma	18.—

A „DEBRECZEN“

szerkesztősége és kiadóhivatala

Degenfeld-tér 2. sz.

Gyors- és gépiró szakiskola.

(Gabelsberg rendszer, magyar-német levelező és vitairás)

Az Országos Magyar Gyorsíró Egyesület vizsgáló-bizottsága által előadásra képesített tanerő vezetése mellett

4 hónapos tanfolyamokat szervezünk.

Megnyitlik 1910 január hó 15-én cégünknek ezen célra jól felszerelt tantermében.

Jelentkezések eszközölhetők a tanfolyamra d. e. 10--12-ig d. u. 3--5 óráig.

Mérsékelt tandíj. Mérsékelt tandíj.

„MERCUR“

összes rendszerű írógépek, műszaki vállalat.

Telefon 5—40. Telefon 5—40.

DEBRECZEN,

Arany János-u. 2. szám

15 Bejárat a II. kapun.

REGÉNY CSARNOK.

A nagy rejtély.

— Folytatás. —

— D te nem vagy itt. — Jobb az így! Jobb az így!

— Még egyszer, Isten veled! Légy boldogabb mint eddig voltál velem. Szeretlek Eustace és megbocsájtok! Ha nem lesz mire gondolnod, gondoldj néha s ha lehet szegény, rut

Macallan Sárádra.

Az elveszett szavak és mondatok a levélke befejező részében oly csekélyek, hogy említésre sem méltók. A töredékek, melyek esetlegesen a gummi által összeragasztva találhattak s melyek a levél összeállított első részletét képezék, ezen mondatnál kezdődtek: „Gyaláztalak Eustace;” és azon töredék mondatnál végződtek: „Ha e csekély szolgálattát alatt, csak egyetlen egy nyájas szóval, csak egyetlen egy nyájas pillantással felbátorítasz feliettem magamban — —” Ily segítség mellett a levél hátralévő részének összerakása csaknem gyermekjáték volt, azon majdnem legyőzhetetlen nehézségekhez képest, melyekkel a többi s étszört darabok összeillesztésénél találkoztunk.

XLVIII. FEJEZET.

Mit tehettem mást?

Amint a sirásból magamhoz tértem és gondolataimat renbe szedtem, a szegény nő szívzaggató végbucsjának elolvasása után első aggodalmam Eustace volt s mikép lesz képes őt attól tartani, hogy valaha elolvassa azt, amit én most olvastam.

Igen! Ez volt a vége. Életemet egy cél elérésének szenteltem s e célt el is értem. Itt előttem az asztalon feküdt férjem ártatlanságának győzedelmes bizonyítéka és iránta való könyörületből, elhunyt neje iránti irgalomból — egyetlen reményem az volt — sohase lássa e bizonyítékot! Egyetlen óhajom az volt — hogy a nyilvánosság előtt elrejtsem mindörökre!

(Folyt. köv)

Tatra-Széplak magaslati gyógyhely, téli sporttelep. Kitűnő toboggán-, bobsleigh-rodli-skipályák. Téli szanatórium üdülők, idegesség, vérszegénység, álmatlanság, Basedovkór, légszűhurut, asztmában szenvedők részére.

A
BORSOS-féle
HAJSZESZ a legjobb hajnövesztő és hajápoló szer. **Elutasza bámulatos.** Megszünteti a hajhullást. Hajvégek megtöredezését. **NŐTETI A HAJÁT** és nem változtatja annak színét. — Kapható:
Mihalovits Jenő
gyógyszertárában 44
DEBRECZEN.

A „Hajdunánási Takarékpénztár“ XXXVI-ik évi zárszámadása

1909. évi december hó 31-én.

MEGHIVÓ.

A „Hajdunánási Takarékpénztár“

részvényeseit folyó év február hó 6án d. e. 10 órakor az intézet helyiségében tartandó

évi rendes közgyűlésére

tisztelettel meghívom.

T á r g y s o r o z a t:

1. Igazgatói jelentése az 1909. év üzlet eredményéről.
 2. Az 1909. évi zárszámadás és mérleg, valamint az évi nyereség mikénti felosztására vonatkozó igazgatói javaslat elbírálása s ennek kapcsán a felügyelő-bizottságnak és a nagy választmány kiküldötteinek jelentése, a zárszámadás és mérleg megvizsgálásáról, valamint a nagy választmánynak a jótékony célra fordítandó 1 százalékra és az osztalékra vonatkozó javaslata és az ezek után a felmentvény megadása az igazgatóság, felügyelőbizottság és tisztviselők részére.
 3. Igazgató választás.
 4. Titkár választás.
 5. Két felügyelő-bizottsági tag választása.
 6. Az igazgatóság és nagyválasztmány kilépő tagjai helyett új tagok választása.
 7. Sohler István kérvénye.
 8. Esetleges indítványok.
- Kelt Hajdunánás, 1910 január 8.

NAGY ELEK,
elnök.

Jegyzet. Az igazgatói jelentés és a múlt évi mérleg az intézet helyiségében a közgyűlést megelőző 8 napon közszemlére van kitéve és bárki által is megtekinthető.

M É R L E G.

1909. év december hó 31-én.

Főkönyvi lapszám	VAGYON	Korona	fill.	Főkönyvi lapszám	TEHER	Korona	fill.
79	Pénztár 1909 december 31. ...	44927	93	3	Alaptőke	200000	—
67	Giró	4672	57	4	Tartaléktőke	31188	26
82	Váltó kölcsön	1716217	70	80	Tisztviselői nyugdíj	59300	28
84	Ingyatlan kölcsön	1218671	—	81	Betétek és tőkésített kamata ...	2118722	34
86	Előre fizetett visszleszámolási kamat	3500	—	^{25 28 01 66} 75 76 77	Visszleszámitolás	563467	26
5	Intézeti ház 1000 korona le- vonással	61445	59	83	Előre vett váltókamat	17965	73
20	Nyomatványkészlet	400	—	85	Előre vett ingatlan kamat	18046	78
21	Felszerelés 10% levonással ...	1456	15	^{84 89 40} 68 78 95	Fel nem vett osztalékok	1187	—
					Ez évi nyereség	40694	04
					Nyereségáthozat 1908. évről ...	719	25
		3051290	94			3051290	94

Hajdunánás, 1909. december 31.

Dr. NAGY LAJOS igazgató. SÁFRÁNY GÉZA pénztárnok. BERENCZY GÉZA könyvelő.
DR. CSOHÁNY ANDRÁS, IFJ. CSOHÁNY ANTAL, CSOHÁNY SÁNDOR, SCLACHTA JÁNOS,
PÉNZES LÁSZLÓ, MÓRICZIMRE, SINAY ANTAL, CSIHA MÁRTON, CSORVÁSSY BALÁZS
igazgatósági tagok.

APRÓ HIRDETÉSEK.

10 szög 40 fillér, azontul minden szó 4 fillér, a legkisebb hirdetés 40 fillér.

Levélbéli tudakozódásokra pontosan válaszolunk, kérjük azonban a szükséges postabélyeget. Apróhirdetéseket postautalvánnyal is lehet föladni, a szelvényen a szöveg könnyen elfér. Levélbélyegeken is lehet az apróhirdetések árát mellékelni. A kiadóhivatal fentartja magának a szövegváltoztatási jogot oly hirdetésekkel szemben, melyek megjelenését kizárja a hirdetés tartalma, értelme. Beérkezett ajánlatokat a kiadóhivatal bármely címre továbbít, ha a hirdetés célra megfelelő postadíjat küld.

Apróhirdetéseket a kiadóhivatal felvesz d. e. 8-12-ig s. d. u. 2-7-ig gróf Dégenfeld-tér 2. sz. I. emelet, a folyosón az első ajtó.

Minden ok

amellett szól, hogy vegye igénybe a „Debreczen“ apróhirdetéseit, mert

- Ha állást keres — ott talál.
- Ha lakást keres — ott talál.
- Ha alkalmazást keres — ott talál.
- Ha tartsat keres — ott talál.
- Ha oktatót keres — ott talál.
- Ha butort keres — ott talál.
- Ha hangszert keres — ott talál.

Szóval bármire is szüksége van, ott megtalálhatja, ha pedig eladni akar valamit, ott eladhatja.

Mindazon t. előfizetők, kik 1910 re negyedévi előfizetésüket befizették, nyugtájuk felmutatása mellett igényt tarthatnak

egy ingyenes

apróhirdetésre akár lakás, akár eladás, kereslet stb. legyen az. Tehát itt az ideje, és ha valakinek van valamije eladni, kiadni stb., írja azt meg és mellékelje a nyugtát, melyet a kiadóhivatal visszaszolgáltató, csak ellenőrzésből kérjük.

Levelezés.

Levele van a kiadóban és a hivatalos órák alatt átvehetik:

„Letűnt nap“, „Igaz férfi“, „Titoktartó“, „C-ókra vágyó“, „Szlovéger“.

Tapasztalatlan 24 levelet holnap küldök, küldjön este 14-6 d. e. okvetlen.

Kellemes! Ma irtam magácskáknak.

Kedves! ha bájos, akkor közelebb megyek, ...csak beleegyezését adja „Kékszemű“.

Kismama. Hol maradnak sorai, tán már a másik is eltűnt?...Pá... M.

Kedves, jólelkű, szolid lányka ismeretségét keresem, csak teljes névvel ellátott leveleket akceptálok. Titoktartás biztosítva. — Leveleket „Igaz férfi“ jellegére a kiadóba kiadóba kérek.

Feltétlen esinos, fiatal, tisztességes leányka ismeretségét jómódu uriember keresi. Levelet „Ibolya“ jellegére a kiadóba kéretnek.

Bohém lelkű, ideális, magányos asszony vagy leány meleg barátságát óhajtja egy szomorú, barna, bus legény. Leveleket a kiadóba kérek „Bohém“ jellegére.

Fiatal ember esinos hölgy barátságát keresi, levelet „Imádott“ jellegére a kiadóba és e lapban jelezni kérem.

Akar ön ismeretséget kötni, úgy forduljon lapunk „Levelezés“ apróhirdetéséhez.

Lakás.

Színházzal szemben Kiszél Sándor bolt-helyisége májusra kiadó. — Ertekezhetni a háztulajdonossal.

Utcai butorozott szoba, külön bejáratú kiadó. Címe a kiadóban.

Egy kis butorozott szoba, közel a Fő-térhez, azonnal kiadó.

Ne pazaroljon

sok időt, ha olcsón és jól akar vásárolni valamit. A helyett, hogy kereséssel töltené el az idejét, hirdessen a „DEBRECZEN“ apróhirdetési közzét és önzővel kapja a legjobb ajánlatokat.

Ajánlat.

Középiskolai tanulók tanítását elvállalja egy középiskolai fiatal tanár. — Leveleket „Tanerő“ jellegére a kiadóba kérek.

Saját kezelésű kitűnő ó- és új borok a helyszűke miatt olcsón eladó Horváth Sándornál, Rákóczi-ut 41. sz.

„Jes“ porcellán poudér és toilet borax arckrém kapható Vidánál, Városház alatt.

Hollandi gyomoroseppek kaphatók Mihalovits Jenő gyógyszerárában.

Saját termésű ó- és új érmelléki hegyi fajborok, különböző évek, kapható 50 literen felül Tóth Sándornál, Hunyadi-u. 26. szám, Debreczen.

Borsos-féle hajszesz kapható Mihalovits Jenő gyógyszerárában.

Próbálja meg!

Apró a hirdetés,
apró a költség!

Kereslet.

Keresek május 1-re 2 szobás, modern utcai lakást. Leveleket ármegjelöléssel „Modern lakás“ jellegén a kiadóba kérek.

Kulosár, szőlőkezelő-vincellér iskolát végzett, 8 éven át nagyobb uradalomnál mint kulosár és szőlőkezelő volt alkalmazva, megbízható, keres megfelelő állást. Fizetési megjelöléssel leveleket „Kulosár“ jellegére a kiadóhivatal továbbít.

Keresek egy házat egész udvarral bérbe, május elsejére. Cím a kiadóba.

Ügyes könyvelő irodában vagy üzletben alkalmazást keres. Cím a kiadóban.

Ügyes mosónőt keresek, aki azonnal jelentkezék Burgundia-utca 9. sz. alatti lakásomon.

Ügyenőket keres egy helybeli cég, biztos mellékkereset. Cím a kiadóban.

Lapunk utcai elárúsításához fluk (Rik-kancsok) felvételnek.

Eladás.

Eladó 1908. évi homoki fajbor. Egymalom-utca 4.

Kitűnő Booskal keleti óbor kisebb mennyiségben is eladó. Csapó-u. 38.

Hajduhadházon az 1816. s. ámu ház, 2 szoba, konyha, kamara, pince, nyári konyha, külső kamara, sertés hizlaló, góré, nagykert, eladó. Ertekezhetni ugyanott.

Bihar—Dioszegi bor, hordószámra eladó Csapó-utca 27. sz.

Egy hat lóerejű gőzmotor — gazdaságban is alkalmas — jutányos áron eladó. Cím a kiadóban.

Bihardioszegi egy nagy jövedelmű szőlő, 6 hord, 2 nagy pincével, kényelmes lakással, teljes berendezés, borház, hordók stb. előnyös feltételek mellett eladó. Ertekezhetni dr. Csáthy Dezső ügyvédi irodájában, Piac-u. 82.

Szőnyeg,

Függöny, Stores, Bonnes Fennes, Hencser takaró, Ágy- és asztalterítő, Flanell-takaró, Paplan és matrác nagy raktár

Donogán és Somossy cégnél, Kistemplombazár, Debreczen

Villamos világítást,

telefonok, villamos csengők berendezését, javítását, évi jókarban tartását, úgy helyben, mint vidéken legjobb anyaggal, legolcsóbban eszközöl

Földvári L.

Debreceni első elektrotechnikai gyár és villamos-szerelési vállalat. — Csillárok, ivlámpák, villamos motorok, szellőztetők, dinamok állandó nagy választékban. Raktáron tartom a legjobb gyártmányú Wolfram és Osmium égőket. 30

A Debreczeni Faipar Részv.-társaság

az eddigi tűzifákon kívül, amelyeket továbbra is árusít, bevezetett egy igen jó minőségű, teljesen száraz

vegyes tűzifát
rendesen aprítva, haza szállítva és berakva.

1000 klgr. 4 felé vágva K 21.— | 1000 klgr. 5 felé vágva K 22.—
500 " 4 " " " 11.— | 500 " 5 " " " 11.50

A pontos mérésért felelősséget vállalunk.

Telefon szám 544. Kérjük kísérletet tenni!